

**Наука III тисячоліття:
пошуки, проблеми, перспективи розвитку**

РОЛЬ СЕКСУАЛЬНОЇ ОСВІТИ у ЗМІЦНЕННІ ЗДОРОВ'Я ПІДЛІТКІВ

*Кравченко Л.А., начальник управління науки, вищої та професійно-технічної освіти
департаменту освіти і науки Дніпропетровської облдержадміністрації*

*Кобзева І.М., методист, комунальний вищий навчальний заклад «Дніпровська академія
неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради*

Питання зміцнення здоров'я людини та здоров'я нації є найбільш актуальним під час розв'язання внутрішніх і зовнішніх завдань розвитку кожної країни, оскільки здоров'я населення - інтегральний показник соціального благополуччя, важливий складник забезпечення стійкого розвитку - бажаної перспективи й мети для кожної країни та світової спільноти [1]. Але у нинішній час в Україні склалася несприятлива ситуація з сексуальним та репродуктивним здоров'ям підлітків, основними причинами якої є: недостатня моральна стійкість у сфері міжстатевих стосунків, брак необхідних знань у цій сфері, нездатність дорослих надати допомогу і відповісти на запитання, які постають перед кожним підлітком.

Результати теоретичного дослідження свідчать, що проблема статевого виховання та статевих взаємовідносин знайшла своє відображення у багатьох сучасних дослідженнях таких науковців, як: В. Васютинський, Т. Говорун, Л. Гридковець, Т. Гурлева, А. Даник, Т. Дороніна, В. Каган, С. Кириленко, О. Кікінежді, Д. Колесов, В. Кравець, І. Мачуська, Л. Мороз, А. Петровський, О. Сечейко, Л. Слинько, О. Шарган та ін.

Одним із дуже важливих періодів у житті кожної людини є підлітковий вік, у якому вона вже не дитина, але й не доросла постать. Дослідники уявляють підлітковість як процес становлення та період переходу, позначений у категоріях духовної перебудови юної особистості. Відповідно до сучасних уявлень, підліток - це хлопець або дівчина в перехідному від дитинства (12-14 років) до юності (15-18 років) віці [2].

Саме в підлітковому віці відбувається поступове вивільнення уявлень про стереотипи статевої поведінки. У підлітків з'являються нові цінності, необмежені можливості; ті речі, які були неприпустимими раніше, зараз стають нормою. Підлітки сприймають реальність і закони по-іншому, все швидше і швидше стають дорослими. А пропаганда в засобах масової інформації зразків поведінки «справжніх чоловіків і жінок» і відсутність науково обґрунтованої та впроваджуваної програми статевої освіти призводять до формування у цієї вікової категорії учнів неадекватних уявлень про статевою поведінку. Це призводить до основної проблеми - зниження віку початку статевого життя, що у свою чергу призводить до зростання проституції серед неповнолітніх через зниження моральності та сексуальної розбещеності; розповсюдження захворювань, що передаються статевим шляхом, зокрема ВІЛ/СНІД; збільшення випадків небажаної вагітності серед неповнолітніх дівчат, результатом яких є аборти (наслідками абортів часто є різні запальні захворювання жіночої статевої системи, гормональні порушення, ускладнення перебігу подальших вагітностей, безпліддя, онкологічні захворювання та навіть смерть) або юне материнство.

Виходячи з вищезначених проблем, ми можемо стверджувати, що робота з сексуальної освіти повинна сприяти формуванню необхідної системи знань у

II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція (25-26 квітня 2018 р., м. Бердянськ)

сексуальній сфері життя підлітка та бути направлена на виконання наступних завдань: інформування підлітків про власне тіло, статеві органи та вікові особливості їхнього функціонування; інформування про основні фактори ризику, котрі спричиняють ВІЛ та інші захворювання, що передаються статевим шляхом, про шляхи їх передачі, засоби профілактики, ознаки й симптоми цих захворювань, місця, куди можна звернутися за консультацією у разі виникнення цієї проблеми; інформування про засоби контрацепції з метою запобігання небажаної вагітності; інформування щодо правил безпечної сексуальної поведінки і здорового способу життя та формування стійких настановлень на їх дотримання [3].

Таким чином, сексуальна освіта спрямована на розкриття та досягнення повної реалізації підлітками потенціалу їхнього здоров'я, розвиток кожного індивіда в контексті його життєвих та загальнолюдських цінностей, підвищення контролю особистості над своїм здоров'ям і його факторами, зміцнення й охорони здоров'я упродовж усього їхнього життя, досягнення благополуччя і особистості, і громад, і країн, і міжнародного співтовариства загалом.

Література

1. Зимівець Н. В. Навчання здоров'я : просвітницька робота з підлітками щодо збереження, розвитку та зміцнення репродуктивного здоров'я : навч. - метод. посіб. / Н. В. Зимівець, В. С. Петрович, О. Ю. Закусило; за заг. ред. Н. В. Зимівець. - Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. - 360 с.
2. Ляпіна Л. А. До проблеми сексуальної соціалізації підлітків / Л. А. Ляпіна, Н. О. Драган // Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія». Сер. : Соціологія. - 2013. - Т. 225, вип. 213. - С. 79 - 82. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UTRN/Npchdusoc_2013_225_213_18.
3. Петрунько О. В. Актуальні проблеми сексуального виховання підлітків : навч. посіб. / О. В. Петрунько - К. : ДЦССМ, 2004. - 80 с.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧОЇ РОБОТИ В ЛІТНІХ ДИТЯЧИХ ОЗДОРОВЧИХ ЦЕНТРАХ

Купреєнко М.В. асистент

*Мелітопольський державний педагогічний університет ім. Б. Хмельницького,
Мелітополь, Україна*

Літній дитячий оздоровчий центр (ДОЦ) - своєрідний оздоровчо-освітній заклад, в якому реалізуються одночасно оздоровчі та виховні функції в рамках тимчасово створеного дитячого колективу, що володіє значним потенціалом для соціального виховання дітей.

Фізичне виховання, в ДОЦ є одним з найважливіших напрямків роботи з дітьми та сприяє вирішенню таких основних завдань:

- зміцнення здоров'я, всебічний фізичний розвиток і загартовування дітей;
- формування у дітей моральних і вольових якостей, сміливості, рішучості, активності в процесі занять фізичною культурою і спортом;